

KƏND TƏSƏRRÜFATI

2024

№ 4

April

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

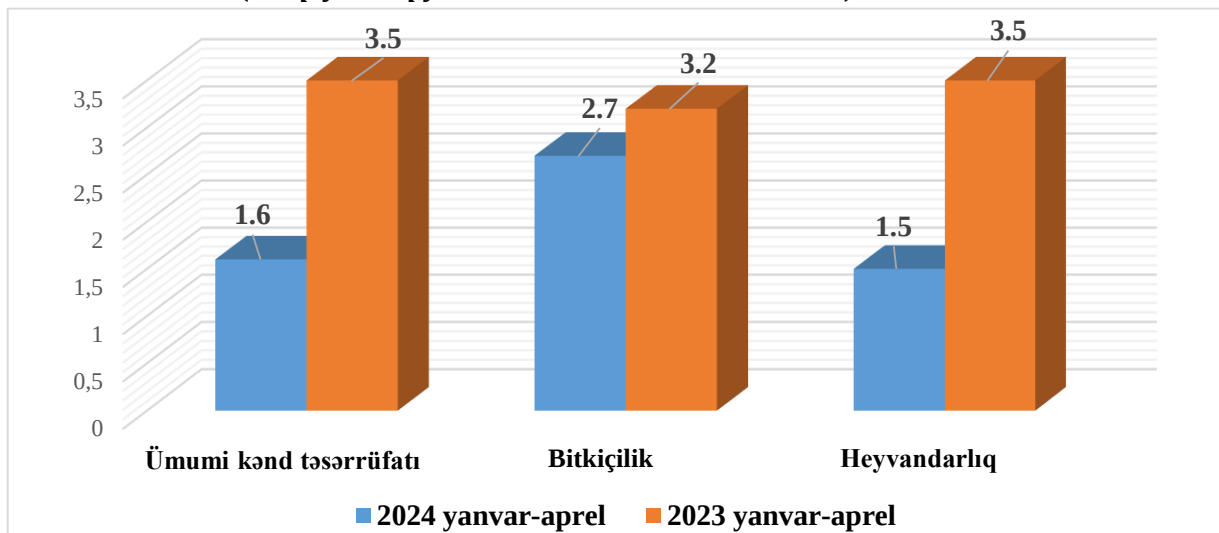
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1.6 faiz artıb (**Şəkil 1**).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

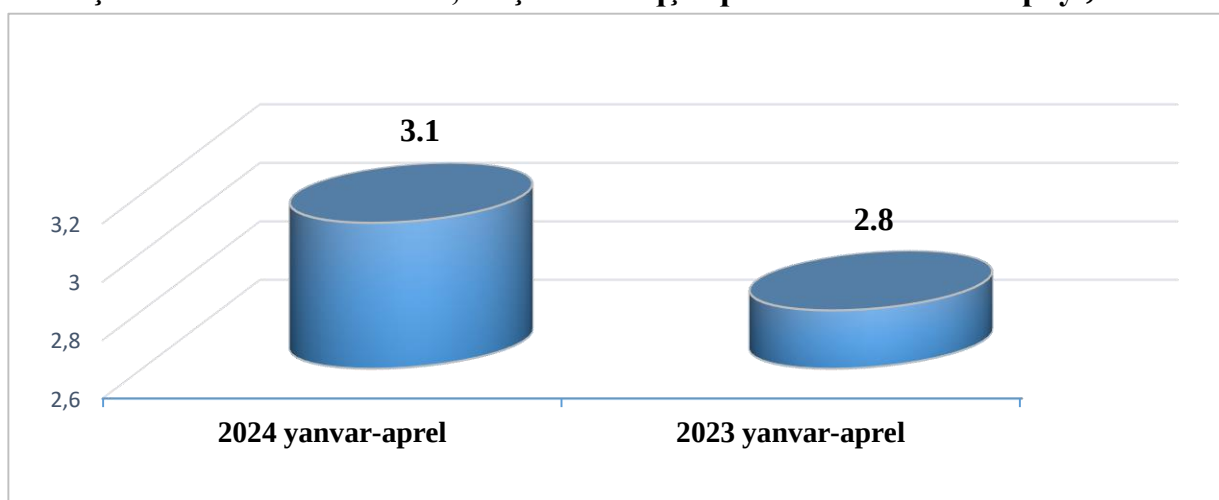

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində dəyəri faktiki qiymətlərlə 2115.9 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 92.2 faizi (1950.1 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 7.8 faizi (165.8 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 3.1 faiz təşkil edib (**Şəkil 2**).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2024-cü ilin yanvar-aprəl aylarında bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (**Cədvəl 1**).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-aprəl 2024	Yanvar-aprəl 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (<i>diri çəkiddə</i>)	min ton	190.1	187.3	101.5
Süd	min ton	701.9	697.6	100.6
Yumurta	mln. ədəd	764.3	726.5	105.2
Yun	min ton	1.9	2.1	91.1
Kartof	min ton	50.9	50.3	101.1
Tərəvəz	min ton	131.5	128.3	102.5

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2024-cü ilin yanvar-aprəl aylarında 300 min hektar sahədə yazlıq bitkilər əkilib (**Cədvəl 2**).

Cədvəl 2. 2024-cü ilin məhsulu üçün yazlıq bitkilərin əkini, hektar

	Yanvar-aprəl 2024	Yanvar-aprəl 2023	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Yaz əkininin əvvəlindən əkilib	299,952.8	266,789.3	112.4
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	22,531.0	22,343.3	100.8
<i>onlardan:</i>			
buğda	641.5	3,310.4	19.4
vələmir	5,215.0	4,880.2	106.9
çəltik	508.3	311.0	163.4
Qarğıdalı – cəmi	21,338.2	21,687.2	98.4
ondan dən üçün	20,355.6	20,472.5	99.4
Dən üçün günəbaxan	10,755.5	7,643.4	140.7
Tütün	1,081.7	1,242.6	87.1
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	5,433.6	4,314.5	125.9
Pambıq	90,340.8	72,181.0	125.2
Kartof	43,556.4	45,907.7	94.9
Tərəvəz - cəmi	45,107.0	42,943.0	105.0
Bostan bitkiləri	13,592.9	10,788.5	126.0
Birillik otlar	3,865.5	975.5	396.3
Çoxillik otlar	41,976.6	36,610.1	114.7
Yemlik kökümeyvəli	2.1	-	-
Sair yazlıq bitkilər	371.5	152.5	243.6

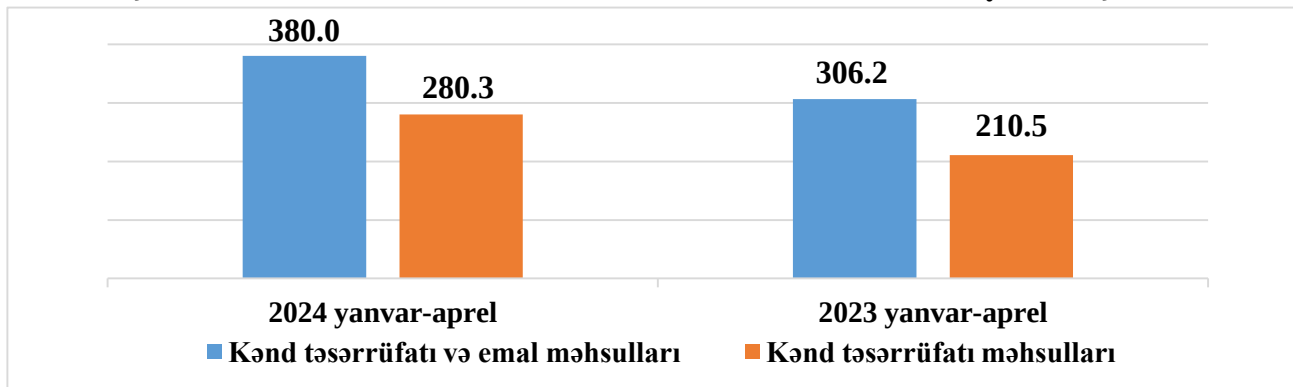
Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

KƏND TƏSƏRRÜFATI

məhsulları bazarı

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel aylarında 280.3 milyon ABŞ dolları dəyərində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 33.2 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı və emal məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-aprel 2024		Yanvar-aprel 2023		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	67.5	78.5	60.3	63.5	111.9	123.6
ondan:						
kartof	6.8	2.5	7.8	3.5	87.6	72.5
pomidor	52.2	71.2	43.3	54.2	120.4	131.4
Meyvə	82.0	101.8	69.4	97.6	118.2	104.3
ondan:						
qoz-fındıq	7.0	42.1	10.1	49.2	69.0	85.5
sitrus meyvələri	0.2	0.2	0.8	0.6	20.6	28.4
üzüm	0.2	0.2	0.2	0.3	89.1	76.6
alma, armud, heyva	32.0	21.4	29.2	19.0	109.5	112.5
nar	3.7	3.3	6.2	8.1	58.8	40.4
xurma	35.4	27.8	20.2	14.7	1.7 d.	1.9 d.
Tütün xammalı	3.2	8.9	0.9	2.0	3.5 d.	4.5 d.
Pambıq məhlıcı	51.6	78.3	20.9	38.3	2.5 d.	2 d.
Gön-dəri	1.1	3.3	1.1	2.6	101.2	126.9
Heyvandarlıq məhsulları*	x	9.5	x	6.4	x	1.5 d.
Cəmi	x	280.3	x	210.5	x	133.2

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, quş yumurtası, barama, xam ipək, ipək tullantıları və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin aprel ayında almanın (“Palmet”) topdansatış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (**Cədvəl 4**).

Cədvəl 4. April ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansatış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Mart 2024	Aprel 2024	Fərq	Adı	Mart 2024	Aprel 2024	Fərq	
Meyvə								
Alma	Simerenko			Armud	Meşəgözəli			
	1.00	1.00	0.0%		2.50	2.35	-6.0%	
	Palmet				Konfrans/Santa Maria			
	0.95	1.20	26.3%		3.05	1.60	-47.5%	
Çiyələk	Murano			Portağal	Türkiyə			
	9.00	4.00	-55.6%		2.25	2.00	-11.1%	
	Bakı/Cəlilabad			Kivi	idxal			
	8.00	2.00	-75.0%		3.40	3.40	0.0%	
Limon	Lənkəran			Qoz	yerli			
	0.36	0.36	0.0%		6.00	6.00	0.0%	
Tərəvəz								
Kartof	Tovuz (iri)			Soğan	Ağdam, sarı			
	0.68	0.63	-7.4%		0.55	0.48	-12.7%	
	Gədəbəy (təzə, iri)				Qırmızı			
	0.95	0.95	0.0%		1.35	0.85	-37.0%	
Balqabaq	yerli			Xiyar	Patron			
	1.25	1.25	0.0%		4.10	3.40	-17.1%	
Pomidor	Çəhrayı				Kələm	Melit		
	3.75	2.50	-33.3%			1.85	1.25	-32.4%
	Salxım			Kələm	Bərdə			
	4.35	2.95	-32.2%		0.40	0.40	0.0%	
Yerkökü	yerli (iri)			Noxud	yerli			
	0.85	0.85	0.0%		2.50	2.50	0.0%	
Bibər	yaşıl, İran			Sarımsaq	İran			
	3.75	3.60	-4.0%		5.25	5.25	0.0%	
Çuğundur	yerli			Badımcan	İran			
	0.75	0.75	0.0%		1.55	1.25	-19.4%	
Gül kələm	yerli			Turp	yerli			
	1.40	1.40	0.0%		0.65	0.65	0.0%	

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

✚ Cari ilin aprel ayında almanın, alçanın, qozun, kivinin, qarpızın, limonun, portağalın, kartofun (Cəlilabad), pomidorun, balqabağın, kələmin, çuğundurun, bibərin, soğanın, sarımsağın, gül kələmin və noxudun qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub (**Cədvəl 5**).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2024-cü ilin aprel ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Aprəl 2023	Aprəl 2024	Fərq	Adı	Aprəl 2023	Aprəl 2024	Fərq
Meyvə							
Alma	Simerenko			Armud	Meşəgözüli		
	0.50	1.00	2 d.		2.75	2.35	-14.5%
	Qolden delişes				Konfrans/Santa Maria		
	0.75	1.80	2.4 d.		2.75	1.60	-41.8%
Çiyələk	yerli			Kivi	idxal		
	2.90	2.00	-31.0%		2.50	3.40	36.0%
Alça	yerli			Qarpız	İran		
	2.75	8.50	3.1 d.		1.10	1.70	54.5%
Qoz	Ukrayna			Limon	Lənkəran		
	2.80	3.50	25.0%		0.18	0.36	2 d.
	yerli			Portağal	Türkiyə		
	4.00	6.00	50.0%		1.70	2.00	17.6%
Tərəvəz							
Kartof	Cəlilabad (iri)			Soğan	Bərdə		
	0.83	1.65	98.8%		0.55	0.63	14.5%
	İran			Xiyar	Yelpənək		
	1.00	0.63	-37.0%		0.80	1.70	2.1 d.
Pomidor	Bakı				Melit		
	2.25	3.15	40.0%		0.50	1.25	2.5 d.
	Çəhrayı			Yerkökü	yerli (iri)		
2.25	2.50	11.1%	0.95		0.85	-10.5%	
Balqabaq	yerli			Badımcan	İran		
	0.40	1.25	3.1 d.		1.75	1.25	-28.6%
Kələm	Bərdə			Sarımsaq	yerli/İran		
	0.28	0.40	42.9%		2.80	5.25	87.5%
Çuğundur	yerli			Gül kələm	yerli		
	0.60	0.75	25.0%		0.90	1.40	55.6%
Bibər	yaşıl (İran)			Noxud	yerli		
	1.90	3.60	89.5%		1.45	2.50	72.4%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrrarbazari.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsinə dövlət dəstəyi

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 4286 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (**Cədvəl 6**).

Cədvəl 6. Lizingə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 - 30.04.2024)	2024-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində lizingə verilib
Cəmi	83758	4286
Taxılıyğan kombayn	1362	8
Pambıqyığan kombayn	222	0
Traktor	18758	669
Digər texnikalar	63416	3609

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 1060 fiziki və hüquqi şəxsə 20.7 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bunun 18.7 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 35 min manatı güzəştli kreditlər, 1.9 milyon manatı isə mikrokreditlərdir.

✚ 2024-cü ilin yanvar-aprel ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 2324 baş iribuynuzlu damazlıq heyvanın alışına 7.3 milyon manat, habelə kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlıqlarının alışı üçün 28.9 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV QUBA, QUSAR VƏ XAÇMAZDA TƏSƏRRÜFATLARA BAŞ ÇƏKİB, FERMERLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov aprelin 1-də Quba, Qusar və Xaçmaz rayonlarında təsərrüfatlara baş çəkib, fermerlərlə görüşüb, elmi-tədqiqat institutlarının fəaliyyəti ilə maraqlanıb.

Quba rayonunun Zərdabi qəsəbəsində yerləşən Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun fəaliyyəti ilə tanış olan nazirə görülmüş işlər barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, institutda müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş, torpaq və su analizi aparan aqroekologiya laboratoriyası və bitkilərin mikroklonal çoxaltma üsulu ilə artırılması laboratoriyası fəaliyyət göstərir. İnstitutda yeni meyvə sortlarının böyüdülməsi və uyğunlaşdırılması üçün nəzərə tutulmuş xüsusi istixana-tingçilik kompleksi yaradılıb.

Nazir bitki genofondunun toplanması, saxlanması və seleksiyada istifadə olunması, daha məhsuldar yeni meyvə sortlarının yaradılması, yeni bitki becərmə texnologiyasının işlənməsi və fermerlərə elmi-texniki dəstəyin göstərilməsi prosesinin gedişi ilə maraqlanıb, kollektivə öz tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Məcnun Məmmədov səfər çərçivəsində Qubanın Aşağı Atuc kəndində yerləşən “Zafars Nursery” tingçilik təsərrüfatına, Xaçmaz rayonunun Çarxı kəndində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin dəstəyi ilə qurulmuş damazlıq heyvandarlıq təsərrüfatına baş çəkib, damazlıq-seleksiya işlərinin təşkili, heyvanların saxlanma şəraiti və yem tədarükü prosesi ilə tanış olub.

Daha sonra nazir Niyazoba kəndində yerləşən, gündəlik istehsal gücü 100 min ədəd olan yumurta istehsalı müəssisəsinin inşası prosesi ilə marqlanıb, Xudat qəsəbəsində fəaliyyət göstərən müasir fındıq emalı zavoduna baş çəkib, Maqsudkənd kəndində özəl sektor tərəfindən salınan yeni fındıq bağı layihəsi ilə tanış olub, Qusarçay kəndində salınmış müasir superintensiv meyvə bağlarına, “Man Agro” və “Amoris” şirkətlərinə məxsus soyuducu anbarlara baş çəkib.

Nazir, həmçinin “Azəraqrar Dövlət İstehsalat və Emal Birliyi” MMC-nin Qusar rayonunda yerləşən heyvandarlıq təsərrüfatında, “Azərbaycan-Türkiyə müştərək toxumçuluq müəssisəsinin əkin sahələrində, Xaçmaz Toxum Emalı Zavodunda, Aqrar Xidmətlər Agentliyinin sort sınaq məntəqəsində, Bitki Mühafizəsi və Texniki Bitkilər Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Xaçmaz dayaq stansiyasında olub, iş prosesinin təşkili ilə marqlanıb, tapşırıq və tövsiyələrini verib.

BAKIDA “AZƏRBAYCANDA QIDA NƏZARƏTİ SİSTEMİNİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ ALƏTİ” KONSEPSİYASI ÜZRƏ YEKUN TƏDBİR KEÇİRİLİB

Bakıda 4-5 aprel günlərində “Azərbaycanda qida nəzarəti sisteminin qiymətləndirilməsi aləti” konsepsiyası üzrə ikigünlük yekun tədbir keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) tərəfindən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) dəstəyi ilə təşkil edilən tədbir Qida Nəzarəti Sisteminin Qiymətləndirilməsinin Nəticələri üzrə Yüksək Səviyyəli Görüşlə yekunlaşıb. Görüşdə qida nəzarəti sistemi üzrə prioritet sahələr, strateji tədbirlər və gələcək fəaliyyətlər müzakirə olunub.

Yüksək Səviyyəli Görüşdə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin, Milli Məclisinin, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin, Agentliyin tabeliyində Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstitutunun (AQTI), Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin, Səhiyyə Nazirliyinin, Dövlət Gömrük Komitəsinin, Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin, FAO-nun, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST), Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Uşaq Fondunun (UNICEF) və digər qurumların nümayəndələri iştirak edib.

Görüşdə çıxış edən **AQTA sədri Qoşqar Təhməzli** bildirib ki, ölkədə qida təhlükəsizliyi sisteminin institusional olaraq formalaşdırılması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilməkdədir. Bu tədbirlər əhalinin daha təhlükəsiz qida məhsulları ilə təmin edilməsinə, kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının ixrac potensialının artırılmasına mühüm töhfələr verib. Görülən işlər qida sənayesi sektorunda müasir standartların tətbiqinə, istehlakçıların hüquqlarının müdafiəsinə və idxal-ixrac prosesi zamanı qida məhsullarının təhlükəsizliyinin təmin olunmasına müsbət təsir göstərib. Eyni zamanda, ötən dövrdə qida zənciri üzrə həyata keçirilən nəzarət və tənzimləmə tədbirlərinin nəticələri təhlil edilib, qida məhsullarının təhlükəsizliyinin təmin olunması sahəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübədə mövcud olan yanaşmalar öyrənilib və tətbiqinə başlanılıb.

Qida təhlükəsizliyi sisteminin qurulması istiqamətində hazırkı dövrdə prioritet kəsb edən məsələ yeni çağırışlar əsasında mövcud qida təhlükəsizliyi sisteminin beynəlxalq tələblərə tam uyğunlaşdırılması və yekun məhsulların təhlükəsizliyi səviyyəsinin yüksəldilməsidir ki, bu istiqamətdə də müvafiq tədbirlər görülür.

Q. Təhməzli qeyd edib ki, bu çərçivədə “Azərbaycan Respublikasında qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə dair 2019-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı” qəbul olunub. Proqramın icrası ilə əlaqədar Agentlik tərəfindən ölkədə insan, heyvan və bitki sağlamlığı üçün təhlükə törədən müvafiq risklərin idarə edilməsi, biotəhlükəsizliyin qorunması və təmin olunması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilməkdədir. “Qida təhlükəsizliyi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunundan irəli gələn 15 qayda layihəsi hazırlanıb və təsdiq olunub. Agentliyin Kollegiyasının müvafiq qərarları ilə bir sıra texniki normativ hüquqi aktlar qəbul edilib, bir sıra texniki normativ hüquqi aktlara dəyişiklik olunub.

AQTA sədri, həmçinin idxal-ixrac əməliyyatları zamanı qida təhlükəsizliyinə nəzarətin həyata keçirilməsi, respublikanın biotəhlükəsizliyinin təmin edilməsi, xüsusi təhlükəli xəstəliklərlə mübarizə, Heyvanların İdentifikasiyası və Qeydiyyatı Sistemi, sağlam qidalanmanın təşviqi, sahibkarlarla iş, yerli və beynəlxalq təşkilatlarla, eləcə də müxtəlif ölkələrin müvafiq qurumları ilə əməkdaşlıq, ölkəmizdən Avropa İttifaqına fındıq məhsullarının ixracı sahələrində həyata keçirilən işlər, eləcə də AQTİ-nin fəaliyyəti barədə görüş iştirakçılarını məlumatlandırır. Həmçinin bildirib ki, ötən 5 il ərzində müasir qida təhlükəsizliyi sisteminin qurulması ilə bağlı görülən işlərin və sistemin qiymətləndirilməsinin aparılması AQTA üçün çox önəmli olub. Çünki növbəti atılacaq addımlar, təkmilləşdirilməli olan sahələrdə əldə ediləcək nəticələr Agentliyin fəaliyyətinin daha da səmərəli təşkilinə kömək göstərəcək.

Kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov çıxışı zamanı vurğulayıb ki, rəhbərlik etdiyi nazirlik “dəyər zənciri” prinsipini tətbiq etməklə insan qidası üçün tam təhlükəsiz ərzaq məhsullarının “tarlardan süfrəyə” çatdırılması işində bilavasitə iştirak edir. Bitki və heyvan sağlamlığı nazirliyin daim diqqət mərkəzindədir. Qida zəncirinin ilk həlqələrində məhsuldar heyvanların sağlamlığına töhfə verən yüksək keyfiyyətli heyvan mənşəli qida məhsullarını əldə etmək üçün bütün preventiv tədbirlər görülür.

Səhiyyə naziri Teymur Musayev diqqətə çatdırıb ki, qidaların keyfiyyətli və təhlükəsiz olması qida ilə əlaqəli xəstəlik hallarının yayılmasının qarşısını alır və səhiyyə sistemini mümkün təhdidlərdən qoruyur. Qida təhlükəsizliyi sisteminin effektivliyi isə bütün maraqlı tərəflərin ehtiyaclarına yönəlik vahid missiyanın mövcudluğundan başlayır. Bu baxımdan AQTA ilə Səhiyyə Nazirliyi əhali arasında müxtəlif maarifləndirmə tədbirləri keçirir, xüsusən də məktəblilər arasında düzgün qidalanmanın təşviqinə dair birgə tədbirlər icra olunur.

Milli Məclisin Aqrar siyasət komissiyasının sədri Tahir Rzayev bildirib ki, son illərdə ölkədə qida təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, qida məhsullarının keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması və ixrac potensialının artırılması sahəsində nəzərəçarpan nailiyyətlər əldə olunub. Respublikada əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli qida məhsulları ilə təmin edilməsi, qida məhsullarının təhlükəsizliyinə nəzarət sisteminin səmərəliliyinin daha da artırılması, qida sənayesinin daha rəqabətli və beynəlxalq bazarlarda daha nüfuzlu olması istiqamətində addımlar atılıb.

Nazirlər Kabinetinin Aqrar və ekologiya şöbəsinin müdiri Lətif Qasimov vurğulayıb ki, son illərdə “qida” anlayışı köklü transformasiyaya uğrayaraq yalnız qida qəbulu ilə bağlı deyil, həm də sağlamlığın, psixofiziki rifahın qorunmasında və bəzi xəstəliklərin qarşısının alınmasında mühüm rol oynayan faktora çevrilib. Həmçinin qida təhlükəsizliyi sahəsində dünya miqyasında yeni çağırışlar meydana gəlib. Dünyada qida təhlükəsizliyi əhəmiyyətli məsələyə çevrilib, bu sahədə müvafiq qurumlar yaradılıb. Ölkəmizdə də bu istiqamətdə mühüm addımlar atılıb və nailiyyətlər əldə olunub.

Tədbirin çox əhəmiyyətli olduğunu önə çəkən **FAO-nun ölkəmizdəki nümayəndəsi Nasar Hayat** qeyd edib ki, milli qida nəzarəti sistemi istehlakçıların sağlamlığının qorunmasında və qida

məhsullarının ticarəti sahəsində ədalətli təcrübənin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Bu sistem hər bir ölkədə səhiyyənin səviyyəsi, hüquqi və institusional baza və analitik resurslar da daxil olmaqla, dəstək xidmətlərinin mövcudluğu kimi xüsusi şərtlərdən asılıdır. Sistemin öz funksiyalarını səmərəli şəkildə yerinə yetirə bilməsi həm də onun daha da gücləndirilməsinin planlaşdırılması, yeni bazarların və ticarət əlaqələrinin inkişafı, eləcə də daxili bazarda etimadın yaradılması üçün mühüm siqnaldır.

Sonra AQTA və FAO nümayəndələri təqdimatlarla çıxış edib, müzakirələr aparılıb, qida nəzarəti sisteminin qiymətləndirilməsinin ölkəmizdə bu sahənin təkmilləşdirilməsinə töhfə verəcəyi vurğulanıb.

Qeyd edək ki, “Azərbaycanda qida nəzarəti sisteminin qiymətləndirilməsi aləti” konsepsiyası üzrə yekun tədbirin ilk günü FAO və ÜST-nin alətindən istifadə etməklə Qida Nəzarəti Sisteminin Qiymətləndirilməsinin Nəticələri üzrə Texniki Görüş keçirilib. Görüşdə qida nəzarəti sistemi üzrə prioritet sahələr və strateji tədbirlər müəyyənləşdirilib. “Qida nəzarəti sisteminin qiymətləndirilməsi aləti” adlı layihə çərçivəsində ölkəmizdə aparılan qiymətləndirmə nəticəsində respublikamızdakı mövcud qida təhlükəsizliyi sistemi üzrə FAO-nun və ÜST-nin müəyyənləşdirdiyi ideal sistemlərin 25 səriştəsinin (kompetensiya) nəzərə alındığı və işlək olduğu aşkarlanıb. Bu isə mövcud qida təhlükəsizliyi sisteminin beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən müəyyən edilmiş standart və tələblərə uyğunluğunu göstərir. Layihəyə cəlb edilən beynəlxalq ekspertlər isə qiymətləndirmə prosesində əldə olunan nəticələrdən çıxış edərək ölkəmizdə qida təhlükəsizliyi sisteminə böyük nailiyyətlərin əldə olunduğunu bildiriblər.

ANKARADA TÜRKİYƏ-AZƏRBAYCAN KƏND TƏSƏRRÜFATI İCRA KOMİTƏSİNİN 11-ci İCLASI KEÇİRİLİB

Aqrar sahədə iki ölkə arasında əməkdaşlığın perspektiv istiqamətləri müəyyən edilib

Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov aprel ayının 19-da Türkiyədə rəsmi səfərdə olub. Səfər çərçivəsində Ankara şəhərində Türkiyə-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İcra Komitəsinin 11-ci İclası keçirilib. İclasda tərəflər iki ölkənin kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığının mövcud vəziyyəti və genişləndirilməsi barədə müzakirələr aparıblar.

Nazir Məcnun Məmmədov Türkiyə Respublikasının bütün sahələrdə olduğu kimi, kənd təsərrüfatı sahəsində də Azərbaycanın etibarlı tərəfdaşı olduğunu deyib. Bildirib ki, iki ölkə arasında aqrar tədqiqatlar, təhsil, pambıqçılıq, toxumçuluq, baytarlıq, aqrar sığorta və digər sahələr üzrə səmərəli əməkdaşlıq uğurla davam edir.

İclasda iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğu vurğulanıb, kənd təsərrüfatı və qida məhsullarının ticarət dövriyyəsinin artırılması, xüsusilə Azərbaycanın istehsal etdiyi məhsulların Türkiyə və Avropa bazarlarına ixracının genişləndirilməsinin zəruriliyi diqqətə çatdırılıb.

Daha sonra iki qardaş ölkənin kənd təsərrüfatı nazirlərinin iştirakı ilə geniş tərkibli görüş keçirilib. Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Meşəçilik Nazirliyi arasında aqrar tədqiqat və inkişaf sahəsində əməkdaşlıq haqqında Niyət Bəyannaməsi və Türkiyə-Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İcra Komitəsinin 11-ci İclasının protokolu imzalanıb. Sənədlərdə iki ölkə arasında aqrar sahədə əməkdaşlıq üçün perspektiv istiqamətlər müəyyən edilib. Tərəflər iki ölkə arasında aqrar təhsil, mütəxəssis hazırlığı, aqrar tədqiqat və inkişaf, torpaqların konsolidasiyası, baytarlıq, heyvan xəstəliklərinə qarşı peyvənd vasitələri ilə təchizat və digər sahələrdə əməkdaşlığı genişləndirmək barədə razılığa gəliblər.

İkitərəfli əməkdaşlığın əhəmiyyətindən danışan Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov imzalanan sənədlərin Azərbaycan ilə Türkiyə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlığa, o cümlədən elmi tədqiqat sahəsində məlumat mübadiləsinə, birgə elmi tədqiqat işlərinin aparılmasına, müasir tədqiqat metodlarının tətbiqinə, ümumiyyətlə aqrar sahənin inkişafına xidmət edəcəyinə əmin olduğunu bildirib.

Türkiyənin kənd təsərrüfatı və meşəçilik naziri İbrahim Yumaklı isə öz növbəsində iki nazirlik arasında müəyyən edilən Fəaliyyət Planının bütün maddələrinin həyata keçirilməsinin vacibliyini vurğulayıb: “Azərbaycanla dialoq fəal şəkildə davam edir. Kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsinə xidmət edən əməkdaşlığa böyük əhəmiyyət veririk”.

Səfər çərçivəsində Azərbaycan nümayəndə heyəti Adana bölgəsində Şərqi Ağdəniz Kənd Təsərrüfatı Tədqiqat İnstitutu, süni intellekt vasitəsilə idarə olunan müasir suvarma sistemlərinin fəaliyyəti ilə tanış olub.

NAZİR MƏCNUN MƏMMƏDOV AĞSTAFADA VƏTƏNDAŞLARI QƏBUL EDİB, FERMERLƏRLƏ GÖRÜŞÜB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin müsbət həll olunması üçün tədbirlər görürlər. Tərtib edilən qəbul cədvəlinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının kənd təsərrüfatı naziri Məcnun Məmmədov 26 aprel tarixində Ağstafa Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin (DAİM) inzibati binasında Ağdam, Ağstafa, Bərdə, Gədəbəy, Qazax, Neftçala, Masallı, Oğuz, Sabirabad, Ucar və digər rayonlardan, eləcə də Bakı, Gəncə və Sumqayıt şəhərlərindən olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

Qəbuldan öncə nazir Məcnun Məmmədov və Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Seymur Orucov Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılan abidəsini ziyarət edib, önünə tər çiçəklər qoyaraq xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda vətəndaşların müraciətləri əsasən icarəyə texnika ayrılması, dəymiş zərərin ödənilməsi, heyvandarlıq təsərrüfatının işğaldan azad edilmiş ərazilərə köçürülməsi, təsərrüfat suyu ilə təminat və digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir Məcnun Məmmədov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılması üçün qeydiyyatla alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına təkan verəcəyini vurğulayıb. Qəbula gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Ağstafa DAİM-in binasında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin Səyyar Xidmət Qrupu mexanizatorlar üçün səyyar xidmət təşkil edib. Xidmət zamanı etibarlılıq müddəti bitən traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün mexanizatorların sürücülük vəsiqələri yeniləri ilə əvəz edilib.

Nazir Məcnun Məmmədov səyyar xidmətin təşkili prosesi ilə maraqlanıb, mexanizatorların müraciətlərini dinləyib, lazımi tövsiyələrini verib.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

<https://atm.gov.az/az>
<https://agroeconomics.az/>

info@atm.gov.az

Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ

**AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ**